

Komentář Asociace profesionálních myslivců ČR k oficiálnímu stanovisku MZe k pytláctví

Stanovisko MZe k pytláctví

15.12.2009

Ministerstvo zemědělství

Stanovisko odboru rybářství, myslivosti a včelařství Ministerstva zemědělství k problematice definování trestného činu pytláctví ve vztahu k novému zákonu č. 40/2009 Sb.

Vysvětlivky:

Černou barvou má text stanoviska MZe. Červeně jsou v textu uvedeny odborné připomínky APM ČR, které vypracoval ing. L. Řehák, Ph.D.

Od 1. 1. 2010 nabývá účinnosti nový zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Přijetí nové právní úpravy na úseku trestního práva se dotýká také myslivosti a rybářství, neboť předchozí trestní zákon považoval některé protiprávní jednání ve vztahu ke zvěři a k rybám, vymezené v ustanovení § 178a, za trestný čin pytláctví. Nová právní úprava zachovala dosavadní přístup k řešení uvedeného protiprávního jednání, nicméně přinesla změny v samotném textu definice pytláctví.

- ▶ Již toto je nesprávná a neodborná informace MZe.
- ▶ Nová právní úprava rozhodně nezachovala dosavadní přístup k řešení uvedeného protiprávního jednání(!).
- ▶ Přístup je totiž zcela diametrálně odlišný, protože v předchozí právní úpravě („**kdo loví zvěř nebo ryby**“) se za trestný čin považovala realizace celého spektra činností pachatele v přírodě – tzn., včetně chození po honitbě, hledání zvěře /tzv., obeznávání/ aj. (tzn., i bez vlastního aktu usmrcení zvěře).
- ▶ Současná právní úprava zcela nesmyslně přesunuje celou realizaci případného trestného činu až do vlastní realizace usmrcení či fyzického se zmocnění zvěře tzn., („**kdo uloví zvěř nebo ryby**“), je tedy zcela beztrestný celý proces lovu před usmrcením či zmocněním se živočicha.
- ▶ Doslova katastrofální dopad pak má samotné znění ust. § 304 trestního zákoníku („**kdo uloví zvěř nebo ryby**“) pro vlastní činnost strážní, protože toto znění zcela jednoznačně vyžaduje – prokázat nezvratně podezřelému, že to byl právě on, kdo ulovil zvěř nebo ryby; tzn., i když stráž chytne podezřelého se zbraní u ležícího kusu, musí mu ještě nezvratně prokázat, že to byl právě on, „**kdo ulovil tento kus zvěře**“; stejné to bude s nezvratným prokazováním toho, že ten co má ve vezírku ryby nebo je někam transportuje je i ULOVIL (trestné je neoprávněné ulovení, ale nikoliv jejich transport).
- ▶ Což v praxi bude znamenat „pouze“, že bude třeba – **zajistit kulku, která usmrtila daný kus zvěře, provést balistickou expertízu, že tato smrtící kulka byla vystřelena ze zajištěné-odebrané zbraně a prokázat (např., otisky), že z této zbraně střílela zjištěná podezřelá osoba**; z uvedeného je pro každou mysliveckou stráž ihned jasné, co to v praxi znamená – tzn., definitivní konec s tím, že by bylo možno v praxi na základě špatného znění § 304 někomu prokázat pytláctví!!!
- ▶ Pokud si MZe dovolí uvést, že „**nová právní úprava zachovala dosavadní přístup**“, tak to skutečně něco vypovídá i o odborné úrovni příslušných pracovníků MZe.

Nový trestní zákoník definuje trestný čin pytláctví v ustanovení § 304 zařazeném v hlavě VIII. mezi trestnými činy spáchanými proti životnímu prostředí, čímž došlo k posílení obecné ochrany zvěře.

- ▶ Samotné zařazení pytláctví do hlavy VIII. je pochopitelně významné, ale samo o sobě nic neposílí; naopak – zařazením pytláctví do hlavy VIII. a nesmyslným zněním ust. § 304 se ochrana zvěře zcela zásadně zhoršila.

Veřejnost zpravidla považuje pytláctví za průběžný děj, při kterém je neoprávněně lovena zvěř nebo ryby, tj. od samotné přípravy k neoprávněnému lovu, čekání, vlastnímu lovu a v konečné fázi až po přivlastnění si neoprávněně ulovené zvěře nebo ryb nebo případně až po nějaké jiné nakládání s takto získanou zvěří nebo rybami.

- ▶ Je zcela jedno, za co považuje pytláctví veřejnost; zcela zásadní je, za co považuje pytláctví příslušný trestní zákoník.
- ▶ Právě ze znění trestního zákoníku musí být každému (občanům, strážím, orgánům činným v přestupkovém či trestním řízení, soudům aj.) zcela zřejmé, co se skutečně skrývá pod (m.j. zastaralým a zavádějícím) pojmem „pytláctví“.
- ▶ Právě ze zákona musí být jasné, že nelegální lov se skládá z celé řady navazujících a souvisejících činností od pohybu osob v terénu a vyhledávání zvěře až po transport živé či usmrčené zvěře z honitby.
- ▶ Bohužel, zcela zásadním problémem řešení celé oblasti bylo a je to, že není nepochybně jasné, co se skutečně skrývá pod pojmy „LOV - LOVÍ“; proto se v předchozí právní úpravě vlastní pojetí pojmu „**kdo loví**“ opíralo o neprecedentní rozhodnutí krajského soudu (Ústeckého krajského soudu), kde bylo v odůvodnění uvedeno, že již samo hledání zvěře v honitbě naplňuje skutkovou podstatu trestného činu „pytláctví“.
- ▶ Což je naprosto zásadním stavebním kamenem jakýchkoliv úprav nelegálního lovu a v jakémkoliv trestním zákoníku (!!)- odstraněním tohoto širokého odborného pojetí lovu, resp., nelegálního lovu se významně omezila možnost účinného postihování této celospolečensky velmi nebezpečné činnosti.

Ve vztahu k definici trestného činu pytláctví je považováno za velkou změnu dosavadního vnímání pytláctví rozdělení tohoto časového děje na různé časové fáze. Dosavadní znění § 178a doslova uvádělo: „*Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby...*“. Nové definování pytláctví v § 304 však používá výrazu odpovídajícímu již ději dokonanému, tzn. že pytláctvím je: „*Kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby...*“.

Takovouto změnu však nelze považovat za zmírnění posuzování neoprávněného jednání nebo dokonce za zúžení celého problému pouze na čin dokonaný. Nové definování skutkové podstaty tohoto trestného činu jenom rozděluje celý děj na více časových fází. A to na fázi přípravnou a na fázi skutečného dokonání činu. Zatímco fáze skutečného dokonání činu je řešena v samotném ustanovení § 304 nazvaného „Pytláctví“, tak fáze přípravy pak upravuje jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat. Tuto fázi upravuje samostatně ustanovení § 21 trestního zákoníku, nazvaného „Pokus“. Takovéto rozdělení procesu děje však v žádném případě nelze považovat za chybné řešení.

- ▶ Toto tvrzení-výklad je další ukázkou odborné úrovně zainteresovaných pracovníků MZe.
- ▶ Hovoří se zde, že „*je považováno za velkou změnu dosavadního vnímání pytláctví rozdělení tohoto časového děje na různé časové fáze*“; pochopitelně, že se jedná ne o velkou změnu, ale o změnu zcela zásadní a změnu, která svými důsledky prakticky znemožňuje práci mysliveckých stráží; změnu, která prakticky znemožňuje efektivní postihování nelegálního lovu; možnost případného postihu podle přestupkového zákona s pokutou do 8.000 Kč žádné nelegální lovce neodradí.
- ▶ V tomto vyjádření však MZe dokonce zdůrazňuje, že „*takovouto změnu však nelze považovat za zmírnění posuzování neoprávněného jednání nebo dokonce za zúžení celého problému pouze na čin dokonaný*“; což je stanovisko, že snad ani není možné, aby ho vypracoval ústřední orgán státní správy.
- ▶ MZe toto své neuvěřitelné tvrzení dokonce „odborně“ vysvětluje tak, že „*nové definování skutkové podstaty tohoto trestného činu jenom rozděluje celý děj na více časových fází; a to na fázi přípravnou a na fázi skutečného dokonání činu*“; kdy MZe zdůrazňuje, že – „*zatímco fáze skutečného dokonání činu je řešena v samotném ustanovení § 304 nazvaného „Pytláctví“, tak fáze přípravy pak upravuje jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat. Tuto fázi upravuje samostatně*

ustanovení § 21 trestního zákoníku, nazvaného „Pokus“. Takového rozdělení procesu děje však v žádném případě nelze považovat za chybné řešení“.

- ▶ I přes toto sebevědomé tvrzení MZe je třeba konstatovat, že ministerstvem uváděné řešení a jeho výklad jsou nesprávné, neodborné a nelogické.
- ▶ V první řadě dnes není vůbec jasné, co je to „pytláctví“ a z jakých činností se tento proces skládá; pouze existuje ust. § 304, kde je uvedeno „kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby“; tzn., ten kdo provede akt usmrcení či zmocnění se živé zvěře – tzn., ULOVÍ (dokoná lov).
- ▶ Na chození po honitbě a vyhledávání zvěře se podle vyjádření MZe cíleně zaměřilo ust. § 21 „Pokus“ (trestního zákoníku), kdy je na základě tohoto ustanovení možné postihovat celý proces lovu (přípravy) před vlastním aktem usmrcení-zmocnění se živé zvěře. COŽ POCHOPITELNĚ NENÍ PRAVDA!
- ▶ Problém je tedy v odborném výkladu mysliveckého či rybářského pojmu „LOV“; mělo by být všem jasné (a zřejmě není), že proces lovu se skládá s celého spektra činností:
 - pohybu nelegálních lovců po honitbě (s loveckými zbraněmi, pomůckami či nástroji sloužícími k lovu);
 - vyhledávání zvěře v terénu;
 - příprava ke střelbě či příprava pomůcek a chytacích zařízení k lovu;
 - vlastní usmrcení zvěře či konečné zmocnění se zvěře živé;
 - jakákoliv manipulace se zvěří usmrcenou či ulovenou zvěří živou;
 - a jakýkoliv transport usmrcené či ulovené živé zvěře.TOTO VŠE JE PROCES LOVU - LOV, KTERÝ NELZE NIJAK „FÁZOVAT“.

- ▶ Ministerským úředníkům však nepochopitelně unikla i jedna zcela zásadní drobnost - že je v zákoně uveden nenápadný, ale o to významnější pojem **„hodnota nikoliv nepatrná“**; což v důsledku znamená, že pokud je v rámci nelegálního lovu-pytláctví ulovena zvěř v hodnotě nikoliv nepatrné (dle zákona hodnota do 5.000 Kč), nejedná se o trestný čin, ale pouze o přešupek.
- ▶ Chtěl bych vidět v praxi ministerské úředníky, jak by prokazovali podezřelému nelegálnímu lovcovi, že pokud by byl býval něco usmrtil, když se „špacíroval“ po honitbě, že by byl jistě usmrtil něco, co by bylo bývalo určitě překročilo hodnotu nikoliv nepatrnou (5.000 Kč), a že by byl býval neusmrtil jen něco, co by bývalo bylo jen do hodnoty do 5.000 Kč, což by bylo přešupkem.
- ▶ Pokud tedy vedle sebe existují dva druhy klasifikace - nelegální lov - přešupek a nelegální lov - trestný čin, které odděluje jen hranice hodnoty nelegálně ulovené zvěře ve výši 5.000 Kč, lze jen těžko použít ust. § 21 Pokus (trestního zákoníku) a předjímat, že by nelegální lovec jen chodící po honitbě a hledající nějakou zvěř, ulovil (pokud by lovil) zrovna něco v hodnotě přes 5.000 Kč.
- ▶ Proto by se v takovém případě podle ministerského „výkladu“ mohlo maximálně jednat o „pokus o přešupek“ a „pokus o přešupek“ zatím dle trestního zákoníku není trestným činem (což by měli i na MZe vědět).
- ▶ Pokud bychom chtěli parafrázovat poslední větu této části ministerského vyjádření, musím konstatovat, že - **takového rozdělení procesu děje je v každém případě třeba považovat za mimořádně chybné řešení.**
- ▶ Pokud tedy nelze na přípravnou fázi nelegálního lovu aplikovat „ministerský systém fázování“ a využít tak ust. § 21 Pokus, začínají se ukazovat všechny tragické důsledky této nové právní úpravy „pytláctví“ a všechny důsledky pro mysliveckou praxi.
- ▶ Strážci tak dnes nemohou dle trestního zákoníku postihovat přípravnou fázi lovu; jejich aktivita může začít, až v okamžiku, kdy osoba (či skupina osob) zvěř – ULOVÍ (usmrtí či se zmocní živé zvěře); když je hodnota ulovené zvěře do 5.000 Kč zasahuje stráž jako proti podezřelým ze spáchání přešupku a řeší přešupek; když hodnota ulovené zvěře přesáhne přes 5.000 Kč, zasahuje stráž jako proti podezřelým ze spáchání trestného činu a řeší trestný čin.

- ▶ Navíc se toto ustanovení vztahuje pouze na osobu, která „ULOVÍ“; v praxi to tedy znamená, že kdo vyvrhne zvěř nebo kdo nese z honitby živou či usmrcenou zvěř a pod., ten nenaplní skutkovou podstatu trestného činu pytláctví (to naplní pouze ten, kdo zvěř ULOVÍ). // Záměrně se zde nezmiňuji o aplikaci ustanovení o nelegálním lovu z přestupkového zákona, kde lze v rámci přestupkového řízení postihovat každého, kdo neoprávněně loví zvěř nebo chytá ryby, ale řešit prostřednictvím zákona o přestupcích celospolečensky nebezpečnou činnost ozbrojených pachatelů je cestou zpátky a povede ke zhoršení celkové situace. //
- ▶ Je zde však ještě jeden zcela zásadní aspekt, kdy dnes musí stráž nezvratně prokázat to, že právě daná osoba ULOVILA daný kus zvěře; tzn., že se spáchání daného trestného činu nezvratně dopustila; což ve zkratce pro mysliveckou stráž či policii znamená – **zajistit kulku, která usmrtila daný kus zvěře; provést balistickou expertizu a prokázat, že tato smrtící kulka byla vystřelena ze zajištěné zbraně; a prokázat (např., otisky), že z této zbraně střílela zajištěná podezřelá osoba.**
- ▶ Každé myslivecké stráž je tak nad slunce jasné, co to znamená – tzn., prakticky skoro konec s tím, že by bylo možno v praxi na základě uvedeného špatného a neodborného znění § 304 někomu nezvratně prokázat trestný čin pytláctví!!!
- ▶ **A JAK JE VIDĚT, MINISTERSTÍ ÚŘEDNÍCI SI JSOU ZCELA SEBEJISTÍ, ŽE NOVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA NEPŘINÁŠÍ STRÁŽÍM VŮBEC ŽÁDNÉ PROBLÉMY!**

Za druhý velký nedostatek definování pytláctví je pak veřejností považováno upřesnění hodnoty způsobené škody, od které je možno posuzovat protiprávní jednání, které ji způsobilo, jako čin trestný. Takovouto hranicí, při které je možno hodnotit neoprávněně jednání jako čin trestný, je hodnota, nikoli nepatrná, která činí nejméně 5000 Kč.

- ▶ Argumentaci MZe i v tomto vyjádření je třeba považovat za neodbornou a zavádějící – např., konstatování, že „**za druhý velký nedostatek definování pytláctví je pak veřejností považováno upřesnění hodnoty způsobené škody....**“.
- ▶ Vůbec totiž není jasné, proč se MZe neustále odvolává na nějaké „**názory veřejnosti**“, když se tato problematika vůbec žádné veřejnosti netýká; tato problematika se netýká ani myslivců či myslivecké veřejnosti.
- ▶ Daná problematika trestného činu pytláctví-nelegálního lovu se týká (v odvětví myslivosti) především – uživatelů honiteb a řádně ustavených mysliveckých stráž (což jsou státem přezkoušené a do funkce ustavené nezávislé úřední osoby - nezávislé na držitelích i uživatelích honiteb).
- ▶ Dále se ve vyjádření MZe uvádí – že za velký nedostatek právní úpravy pytláctví je považováno „**upřesnění hodnoty způsobené škody**“; problémem však je, že právní úprava o žádném „**upřesnění hodnoty způsobené škody**“ vůbec nehovoří; protože v ust., § 304 je m.j., uvedeno: „**Kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje...**“; zákon tedy vůbec nehovoří o jakési „**způsobené škodě**“ a právě MZe by mělo vědět, že s pojmem „**způsobená škoda**“ se vůči přírodě či zvěři-přírodnímu bohatství musí postupovat velmi obezřetně; mělo by se tedy vždy správně hovořit jen o „**hodnotě neoprávněně ulovené zvěře**“.

Upřesněním způsobené škody oproti předchozí právní úpravě, která neobsahovala žádnou stanovenou hranici, na hodnotu nikoli nepatrnou, však bylo pouze zvýrazněno, že pytláctví, jako trestný čin, bude posuzováno již od té nejnižší možné hranice, kterou obecně stanoví trestní zákoník v § 138 pro posuzování výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věcí a jiné majetkové hodnoty. Takovýmto upřesněním se naopak pro myslivost a rybářství zvýhodnilo kvalifikování pytláctví jako trestného činu, neboť při posuzování, zda se jedná o trestný čin, je vždy nutno posoudit společenskou nebezpečnost. Ne vždy je totiž možno považovat protiprávní jednání za trestný čin. Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Kdyby naopak nebyla stanovena škoda na té nejnižší možné úrovni jako hodnota nikoli nepatrná, tak v rámci posuzování dopadů neoprávněného jednání v individuálních

případech by mohlo docházet k výkladu, že je možno považovat za pytláctví činy, které způsobí škodu např. až od druhého stupně, tj. od hodnoty nikoli malé, kterou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, případně ještě od hranice vyšší, což by pro myslivost bylo daleko nepříznivější.

- ▶ Neustále opakované pojmy „**škoda**“ či „**způsobená škoda**“ aj., jen dokazují, že úředníci MZe zřejmě nečetli či nepochopili ani novou právní úpravu, kde se o nějaké „**škodě**“ v ust. § 304 vůbec nehovoří!
- ▶ Tedy i tato část je transparentním příkladem toho, že se i za mnoha rádoby odbornými výrazy ministerských expertů může skrývat neodbornost a naprosté nepochopení merita daného problému.
- ▶ V této části vyjádření MZe neustále spojuje společenskou nebezpečnost pytláctví s výše uvedenou částkou 5.000 Kč; kde MZe uvádí, že tento krok „**zvýhodnil kvalifikování pytláctví jako trestného činu.**“
- ▶ Pokud bychom skutečně přistoupili na toto neodborné (nelogické?) vysvětlení MZe, pak bychom museli souhlasit s tím, že:
 - v případě hodnoty neoprávněně ulovené zvěře do 5.000 Kč - není pytláctví celospolečensky nebezpečné;
 - v případě hodnoty neoprávněně ulovené zvěře nad 5.000 Kč je pytláctví celospolečensky nebezpečné.
- ▶ Zcela jednoznačně nemohu souhlasit s názorem MZe a zdůrazňuji, že celospolečenská nebezpečnost pytláctví se nemůže neodvázat jen od hodnoty neoprávněně ulovené zvěře, ale musí se odvíjet především od nebezpečnosti a zákeřnosti způsobu realizace této činnosti v odlehlých koutech přírody; od stupně ohrožení stráží i občanů touto činností; od možného ohrožení celého prostředí venkova a jeho občanů; od stupně ohrožení přírodního bohatství (zvěře i dalších prvků přírody-chráněných živočichů) i od úrovně možné brutality postupu nelegálních lovců aj.
- ▶ Proto jsem vždy navrhoval a APM ČR to bude prosazovat, aby za trestný čin nelegálního lovu byl vždy považován každý nelegální lov, realizovaný:
 - střelnou zbraní (palné zbraně, luky, kuše)
 - v rámci organizované skupiny;
 - zvláště zavrženímhodným způsobem;
 - hromadně účinným způsobem.

A TO BEZ JAKÉHOKOLIV OHLEDU NA HODNOTU ULOVENÉ ZVĚŘE.

Protože celospolečenská nebezpečnost takto realizovaného nelegálního lovu je tak významná, že na vlastní hodnotě ulovené zvěře vůbec primárně nezáleží.

- ▶ A každý další způsob nelegálního lovu (které jsou celospolečensky méně nebezpečné-lov pomocí podražce, sítí aj.) pak může být klidně do 5.000 Kč hodnoty ulovené zvěře klasifikován jako přestupek a nad 5.000 Kč jako trestný čin.
- ▶ V navrhované novele trestního zákoníku chci, aby se alespoň rámcově oddělila myslivost od rybářství; kdy by měl být nelegální lov ryb upraven odlišně do lovu zvěře (tzn., eliminovat problém s nižší hodnotou nelegálně ulovených ryb v porovnání s hodnotou nelegálně ulovené zvěře).
- ▶ Je třeba prosadit, aby trestní zákoník po novelizaci bral (v oblasti nelegálního lovu) v potaz tři základní faktory:
 - zvěř a ryby jsou přírodním bohatstvím;
 - nelegální lovecká činnost v přírodě je celospolečensky velmi nebezpečná a nese sebou další rizika zhoršování celkové bezpečnostní situace na venkově;
 - u obou odvětví je nelegální lov vždy trestným činem v těchto případech – lovu v rámci organizované skupiny; lovu zvláště zavrženímhodným způsobem; lovu hromadně účinným způsobem – bez ohledu na hodnotu ulovené zvěře a ryb.
- ▶ I celá tato část vyjádření MZe je jasným dokladem toho, že ani ústřední orgán státní správy myslivosti a rybářství nemá v dané věci jasný odborný názor, plete si odborné pojmy a v oblasti celého pojetí nelegálního lovu prostě neodborně tápe.

Stanovením hranice, od které bude posuzováno, zda protiprávní jednání bude považováno jako trestný čin, přineslo také vyjasnění rozdílu mezi trestným činem a přestupkem, který podle předchozí právní úpravy byl velmi nezřetelný. Skutková podstata přestupku na úseku myslivosti totiž tak, jak je stanovena v § 35 odst.1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je obdobná, tzn. že za přestupek je považováno zaviněné jednání, při kterém je neoprávněně lovena zvěř nebo ryby. Za tento přestupek je, mimo jiné, možno uložit pokutu až do výše 8000 Kč. Ve svém důsledku tedy nová právní úprava umožňuje považovat některé protiprávní jednání, které by způsobilo nižší škodu charakterizovanou jako přestupek, i za trestný čin.

- ▶ Toto vyjádření MZe je skutečně další psaní a psaní o ničem.
- ▶ Hlavní problém postihování nelegálního lovu přece není v tom, že nová právní úprava pytláctví v trestním zákoníku stanovila finanční hranici mezi přestupkem a trestným činem, jak zde MZe významně zdůrazňuje.
- ▶ Problém pro strážce i celou myslivost je hlavně v tom, že trestní zákoník nespecifikuje celospolečensky velmi nebezpečné způsoby nelegálního lovu (lov střelnou zbraní /palné zbraně, luky, kuše/; lov v rámci organizované skupiny; lov zvláště zavrženímhodným způsobem a lov hromadně účinným způsobem), kteřé musí být trestným činem v každém případě, bez ohledu na hodnotu ulovené zvěře.
- ▶ Možná by bylo vhodné, aby MZe ve svém odborném stanovisku využilo přesné dikce prezentovaných ustanovení zákona – tzn.: „**Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně loví zvěř nebo chytá ryby**“; pokud MZe použije jinou formulaci, může to být zavádějící, viz.: „**za přestupek je považováno zaviněné jednání, při kterém je neoprávněně lovena zvěř nebo ryby**“.
- ▶ MZe zde opět předvádí další důkaz o své odbornosti, když konstatuje - „...kteřé by způsobilo nižší škodu ...“; jde totiž o to, že v ust., § 304 trestního zákoníku není ani slovo o „způsobené škodě“ – uvádí se pouze „hodnota neoprávněně ulovené zvěře“ – a odborný rozdíl mezi pojmy „hodnota“ a „škoda“ by měla být i pro úředníky na MZe dostatečně zřejmá.
- ▶ Je jistě škoda, že MZe přesně a jasně nespecifikovalo svůj závěrečný odborný názor - **kdy a jak nová právní úprava pytláctví (§ 304) - „umožňuje považovat některé protiprávní jednání, které by způsobilo nižší škodu charakterizovanou jako přestupek i za trestný čin!“?**; zřejmě jim uniklo, že nová právní úprava pytláctví ve svých důsledcích neumožňuje nic víc, než umožňovala úprava předchozí; spíše naopak!

K problematice vlastního hodnocení způsobené škody je nutno ještě dále pro úplnost uvést, že jako podklad pro projednávání trestného činu je nutný posudek soudního znalce. Znalec vypracovává znalecký posudek pro každý projednávaný případ samostatně. Takovéto ohodnocování škod nelze přenechat jiným osobám, které svoji činnost vykonávají v myslivosti, jako jsou např., myslivecké strážce. Také stanovení právně závazného ceníku, kterým by bylo možno dopředu ohodnocovat způsobenou škodu, není účelné, neboť posuzování toho, zda-li je naplněna skutková podstata trestného činu náleží pouze osobám činným v trestním řízení, jako je policejní orgán, státní zástupce a soud. Uvedené osoby jsou oprávněny při posuzování povahy a závažnosti trestného činu hodnotit zejména význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění a jeho pohnutku, záměr nebo cíl.

- ▶ Je docela charakteristické, že se až v této části stanoviska Mze poprvé a naposled objevuje zmínka o mysliveckých strážích. A to, i když jsou právě myslivecké (i rybářské) strážce tím primárním subjektem, kterých se toto ustanovení trestního zákoníku dotýká!
- ▶ I v této části vyjádření MZe skutečně excelentně popisuje a vysvětluje celou problematiku tak, aby to bylo odborníkům i laikům zcela jasné.

- ▶ Už jen výraz „**hodnocení způsobené škody**“ prokazuje odbornost autora; a už je trapné opakovat, že nová právní úprava v ust. § 304 žádnou „způsobenou škodu“ nezná – pouze uvádí „hodnotu neoprávněně ulovené zvěře“ – což je rozdíl.
- ▶ Podle vyjádření MZe by měl znalecký posudek sloužit pro všechny fáze tohoto „projednávání trestného činu“, tedy i pro samotné myslivecké strážce; ovšem právě MZe zde zapomíná na to, že právě MZe-jako ústřední orgán státní správy myslivosti musí vytvořit systém stanovování hodnoty ulovené zvěře- tzn., ujednotit celou problematiku (z tohoto systému by pak měli v rámci ujednacení vycházet nejen soudní znalci, ale na základě kterého by si mohli občané i strážce udělat dosti přesný odhad hodnoty zvěře; tzn., stejný systém, jako mají např. soudní znalci v lesním hospodářství na stanovování cen lesa).
- ▶ MZe však svým vyjádřením z tohoto procesu vylučují příslušné myslivecké strážce tvrzením, že **„takovéto ohodnocování škod nelze přenechat jiným osobám, které svoji činnost vykonávají v myslivosti, jako jsou např. myslivecké strážce“**.
- ▶ Toto tvrzení však není zcela objektivní, protože právě myslivecké strážce jsou ze zákona „úřední osobou“, kdy právě tato úřední osoba je ze zákona pověřená terénní realizací prevence, zjišťování a omezování nelegálního lovu.
- ▶ MZe zřejmě není zcela jasné to, že když už nová právní úprava stanovila hranici hodnoty nelegálně ulovené zvěře mezi přestupkem a trestným činem na 5.000 Kč, musí být především „myslivecká stráž-úřední osoba“ tou osobou, které musí být jako první instancí (řešící přímo v terénu pytláctví) jasný systém stanovování hodnoty neoprávněně ulovené zvěře a podle něj musí zhruba odhadnout hodnotu neoprávněně ulovené zvěře na daném místě a v daný čas.
- ▶ Právě myslivecká stráž musí znát perfektně systém stanovení hodnoty zvěře, musí určit hodnotu ulovené zvěře a jako první okamžitě v terénu alespoň rámcově rozpoznat to, zda byl spáchán trestný čin nebo přestupek; protože u terénní akce jde o to - jak bude stráž postupovat vůči pachateli-podezřelému; jak rasantní bude její zásah nebo zda bude požadovat součinnost od PČR – toto vše musí myslivecká stráž rozhodnout v noci, ve stresu, v ohrožení zdraví či života a během několika okamžiků (stráž nemůže jako úředníci na MZe svolat poradu či konzultovat vše se soudním znalcem!!).
- ▶ Zdůrazňuji, že na rozdíl od MZe (které uvádí pojem **„ohodnocování škod“**), já používám odborný pojem **„systém stanovení hodnoty neoprávněně ulovené zvěře“**, který je v souladu se zákonem.
- ▶ Výše uvedený výklad MZe a jeho aplikace v praxi si zaslouží drobnou analýzu; dle výkladu MZe by to tedy mělo v praxi vypadat asi takto:
 - myslivecká stráž zjistí jakousi nelegální loveckou činnost v honitbě, která bude podle ní buď přestupkem či trestným činem; stráž však nemůže nevědět, co má dělat a musí se velmi odpovědně rozhodnout, zda – podat podnět na příslušný městský úřad pro podezření ze spáchání přestupku; nebo - podat podnět na Policii ČR pro podezření ze spáchání trestného činu;
 - proto si myslivecká stráž objedná (na své náklady, protože uživateli honitby do činnosti strážní ze zákona nic není) od soudního znalce vypracování znaleckého posudku, který stanoví hodnotu neoprávněně ulovené zvěře;
 - když obdrží posudek od znalce, musí se stráž rozhodnout, zda existuje reálné podezření na spáchání trestného činu nebo přestupku a podle toho postupuje dál;
 - pokud se bude jednat o podezření na spáchání trestného činu pytláctví, musí mít stráž jistotu, že její podnět je podepřen nějakými relevantními fakty, protože zákon hovoří jasně „kdo neoprávněně uloví zvěř“ – tzn., zda na místě zajistila relevantní důkazy, že podezřelý skutečně nezvratně **ulovil zvěř** – tzn., postačí kulka ze zbraně podezřelého vyjmutá z těla zvěře, balistická expertiza, že smrtící kulka pochází ze zbraně podezřelého aj.;
 - potom stráž může s klidným svědomím podat trestní oznámení na podezřelého a nemusí se bát případného obvinění své osoby z křivého obvinění podezřelého apod.

- ▶ Pochopitelně, že i tento názor není správný a zcela zodpovědný; po MZe nikdo nechce, aby vypracovalo „ohodnocování škod“ či jakési „ceníky“, ale nepochybně musí vytvořit funkční **„systém stanovení hodnoty neoprávněně ulovené zvěře“**; kdy tento systémový odborný podklad bude sloužit - jak k práci soudním znalcům, tak i k orientaci strážů či občanů.

Ministerstvo zemědělství na vytvoření **zásad oceňování neoprávněně ulovené zvěře**, které by se staly vodítkem pro ujednání pohledu na oceňování neoprávněně ulovené zvěře, dlouhodobě spolupracuje s Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti, Českomoravskou mysliveckou jednotou a Ministerstvem spravedlnosti. Rozsah problematiky ocenění hodnoty zvěře, které by postihlo nejen jateční cenu zvěřiny, ale i chovnou, trofejovou a případně některou další hodnotu zvěře, však nedovoluje postihnout danou problematiku v celé šíři. Jen pro porovnání je nutno uvést, že **obdobné tabulky pro oceňování** se dosud nepodařilo definovat ani u hospodářských zvířat. Ministerstvo zemědělství s ohledem na výše uvedené skutečnosti v tuto chvíli **ceník zvěře** nevydává.

- ▶ Toto závěrečné vyjádření MZe jen znovu dokládá neakceptovatelný přístup úředníků nejen k mysliveckým strážím, ale i k celému odvětví myslivosti.
- ▶ MZe opět vypočítává, s jakými kapacitami **dlouhodobě spolupracuje na vytvoření „zásad oceňování neoprávněně ulovené zvěře“**; ovšem zajímavé je, že pojem **„zásady oceňování neoprávněně ulovené zvěře“** žádný z uvedených subjektů nikdy neužíval – vždy se jednalo o jakési „ceníky“ či „ceníky škod působených na zvěři“ apod.
- ▶ Pojem „zásady oceňování“ jasně dokladuje to, že cílem snažení MZe (a dalších uvedených subjektů) je zase jen vytvoření nějaké ceny (výsledkem oceňování je cena).
- ▶ Navíc je faktem, že MZe a jeho konzultanti dlouhodobě (za celé roky) nikdy nedospěli k nějakým pro praxi použitelným konkrétním výsledkům; v tomto případě si občan může oprávněně myslet, že úředníci MZe jen opět mlží a omlouvají tak další nečinnost a selhání (MZe má jistě relevantní písemný doklad o tom, jak a kdy /před dlouhou dobou/ oficiálně zadalo VULHM vytvoření „zásad oceňování neoprávněně ulovené zvěře“).
- ▶ Přístup ústředního orgánu státní správy myslivosti (který má v ust. § 2 zákona o myslivosti zvěř deklarovanou jako - „přírodní bohatství“) jasně dokumentuje i to, že v tomto svém vyjádření uvádí na prvním místě **„jateční cenu zvěřiny.“**
- ▶ Dokonce MZe uklidňuje myslivecké strážce tím, že **„obdobné tabulky pro oceňování“** se dosud nepodařilo definovat ani u hospodářských zvířat; strážce tak budou v terénu hned klidnější a spokojenější. To je excelentní argument typu – **u nás v odvětví je to špatné, nefunkční a v krizi, ale MZe zná jiná odvětví, kde to je ještě horší!**
- ▶ U tohoto výrazu **„obdobné tabulky pro oceňování“** je opět jasné, že MZe i jeho uvedení konzultanti neustále jdou cestou jakýchsi **„oceňovacích tabulek“**, kde je jasné, že je problém „zapasovat“ třeba srnec do nějaké konkrétní tabulky platné pro celou ČR!!
- ▶ To je ten základní rozdíl mezi myšlením MZe a ČMMJ s jejich „oceňovacími tabulkami“ a mezi přístupem mým (a APM ČR), kdy chceme vytvořit uvedený **„systém stanovení hodnoty neoprávněně ulovené zvěře“ a ne nějakou oceňovací tabulku**; tzn., kdy systém stanovování hodnoty není tabulkou s cenami, ale je jistým metodickým rámcem a systémem pro stanovení hodnoty konkrétního kusu v daném čase a na daném území.
- ▶ V první větě této závěrečné části MZe konstatuje, že **„dlouhodobě pracuje na vytvoření zásad oceňování neoprávněně ulovené zvěře“** a tuto část končí větou, že **„Ministerstvo zemědělství s ohledem na výše uvedené skutečnosti v tuto chvíli ceník zvěře nevydává“**; proč tedy MZe dlouhodobě pracuje na něčem, co nikdy neposkytlo do myslivecké praxe k ujednání pohledu všech subjektů na celou oblast určování hodnoty zvěře.
- ▶ Toto vyjádření MZe je dalším dokladem toho, že MZe nechápe rozdíl mezi **„systémem stanovení hodnoty neoprávněně ulovené zvěře“** a mezi **„ceníkem zvěře“**.
- ▶ Kromě MZe tak o **„ceníku zvěře“** hovoří jen někteří lidé z ČMMJ; já musím zdůraznit, že ceník zvěře je stejná odborná pitomost, jako tabulky s konkrétními počty zvěře ve vyhlášce č. 491 k zákonu o myslivosti.

- ▶ V zákoně o myslivosti je totiž uvedeno v ust. § 3 odst. (4): „**vyhláška stanoví způsob stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře, zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd**“; i v této odborné oblasti postupovalo MZe v přímém rozporu se zadáním zákona – dle zákona mělo MZe **stanovit způsob stanovení**; ovšem místo způsobu stanovení ministerstvo hned a natvrdo stanovilo tabulky s konkrétními čísly (dokonce do těchto tabulek propašovalo MZe /na přání nejmenovaného státního lesnického subjektu/ i nepřekročitelné celkové počty spárkaté zvěře – i když na podobné zásadní omezení práv držitelů honiteb nemělo MZe žádné zákonné zmocnění); což dokazuje, že MZe ke všemu zákonné zmocnění nepotřebuje.
- ▶ A přesně stejně chce MZe postupovat i v případě nelegálního lovu; a tak místo „**systému stanovení hodnoty neoprávněně ulovené zvěře**“ (podle kterého by se určovala konkrétní čísla-ceny v závislosti na druhu zvěře, věku, pohlaví, podle místa, času a dalších proměnlivých faktorů), MZe stále dokola hovoří o jakémsi univerzálním „ceníku zvěře“ (kde by byla zřejmě stejná tabulková hodnota srnce v Aši, jako ve Vsetíně).
- ▶ Kategorické konstatování vedení myslivosti na MZe (že MZe nebude podnikat žádné kroky) je překvapivé především proto, že dokazuje zcela odlišný přístup jednoho úřadu ke dvěma svým odvětvím (pro které je MZe ústředním orgánem státní správy).
- ▶ Na OLH MZe se v případě odvětví lesního hospodářství pečlivě vypracovávají podklady pro určování cen pozemků či lesů, vydávají se vyhlášky, podrobné tabulky, metodické pokyny pro ujednocování postupů soudních znalců aj.;
 - úředníky-lesáky z OLH ani ve snu nenapadne, že by do „terénu“ občanům a institucím sdělili, že MZe nezajímá, jak se budou stanovovat ceny lesa či pozemků a doporučili jim, ať si každý soudní znalec určí cenu sám dle svého uvážení!
- ▶ Na stejném OLH MZe se v případě odvětví myslivosti (a to dokonce oficiálně) prezentuje stanovisko ústředního orgánu, že ho žádné metodické pokyny či návrhy a ujednocení postupů nezajímají, a že si mají strážci se znalci vše řešit sami, jak uznají za vhodné!
- ▶ Což je opravdu zcela zvláštní postup OLH Mze a doklad, že se OLH věnuje jen odvětví lesního hospodářství a odvětví myslivosti, myslivci, myslivecké strážce i soudní znalci v oboru myslivosti zřejmě nemají obtěžovat a mají si dělat, co je napadne.

Závěrem

Každý si tak může podle prezentovaného stanoviska MZe udělat sám obrázek o tom:

- jak OLH na MZe-ústřední orgán státní správy myslivosti plní své legislativní, řídicí a metodické povinnosti;
- jak tento orgán plní své povinnosti v koncepční a rozvojové oblasti;
- jak plní své povinnosti v péči o celé odvětví myslivosti a myslivce;
- jaká je odborná úroveň zainteresovaných mysliveckých úředníků a jejich vedení;
- jak MZe komunikuje se všemi subjekty zainteresovanými v myslivosti (s vlastníky a uživateli honebních pozemků, s držiteli a uživateli honiteb a všemi organizacemi zastupujícími zainteresované subjekty).

I z tohoto oficiálního stanoviska Mze (které podporuje i ČMMJ) uveřejněného na stránkách MZE a v odborných mysliveckých časopisech je tak zřejmé, že je asi „**cosí shnilého v ústředním orgánu státní správy myslivosti**“.

MZe od roku 2009 operuje se svou dvoustránkovou (!?) koncepcí odvětví myslivosti a trvale odmítá zahájit práci na moderní „Koncepci dlouhodobého rozvoje odvětví myslivosti v ČR“ (jak navrhuje APM ČR a některé další myslivecké subjekty a jak to podporují zemědělské a vlastnické subjekty).

Z tohoto stanoviska MZe je jasné, že úředníci i vedení MZe nechápou (či nechtějí chápat), že špatná zákonná úprava pytláctví i špatné pojetí činnosti strážců jsou zase jen důsledkem absence odborné koncepce myslivosti v ČR. Pokud by totiž existovala kvalitní koncepce myslivosti, byla by v ní uceleně upravena i oblast systematického a komplexního řešení

nelegálního lovu (tzn., fungování stráží, obsah a chápání nelegálního lovu aj.) – pak by nemohlo dojít k podobné právní úpravě nelegálního lovu v trestním zákoníku.

Pokud však „koncept“ všech náročných oborů celého odvětví myslivosti tvoří dvě stránky A4 obecných frází, může si tak vedení OLH i příslušní ministerští úředníci celé roky dělat s celým odvětvím myslivosti, co je momentálně napadne a každou věc mohou řešit tak, jak se jim to momentálně hodí.

A i toto jejich ne dosti odborné stanovisko a ne dosti zodpovědný přístup k řešení celospolečensky nebezpečného „pytláctví“ je důkazem jejich nedostatečné odbornosti a dlouhodobé nechuti řádně sloužit občanům, státu a myslivosti. Což je pro celé odvětví myslivosti i pro fungování tohoto státu velmi alarmující zjištění!

Na řadě prokazatelných faktů (*miliardové škody způsobené zvěří na zemědělství a v lesích; odlov spárkaté zvěře na úrovni bezmála 350.000 ks; absence moderní koncepce dlouhodobého rozvoje odvětví myslivosti; absence reformy odvětví myslivosti po roce 1989 aj.aj.*) je jasné, že odvětví lesního hospodářství (OLH) na MZe a jeho výhradně lesníčtí úředníci od roku 1990 nezvládají efektivní řízení ústředního orgánu státní správy myslivosti a tím i řízení celého odvětví myslivosti. A tato dvacetiletá dominance lesnických subjektů v ovlivňování myslivosti (přetrvávající i přes zcela neakceptovatelné problémy a krizi celého odvětví myslivosti) je důsledkem toho, že se po roce 1990 podařilo lesnickým subjektům vyblokovat vliv vlastníků honebních pozemků, držitelů honiteb a hlavně zemědělských subjektů na chod odvětví myslivosti.

Což je třeba urychleně napravit – tedy, pokud má MZe skutečně zájem dlouhodobou krizi v odvětví myslivosti řešit. Ovšem místo radikální reformy a modernizace myslivosti iniciované z MZe, mohou všechny subjekty zainteresované v odvětví myslivosti jen se stále vzrůstajícím znepokojením sledovat, jak dlouho ještě budou ministři zemědělství akceptovat to, že vedení odvětví lesního hospodářství na MZe od roku 1990 rok za rokem nezvládá a nezvládá řešení stále se prohlubující krize v odvětví myslivosti.

Otázkou tak je, jak dlouho to ještě potrvá?